

Särtryck ur "Våxtorp i våra hjärtan"

Stig Voxmark berättar . . .

I Kungliga Postverkets tjänst verkade Stig Voxmark i nästan 40 år som lantbrevbärare från år 1948 till 1987. Hans runda utgick från Våxtorp och vidare till Horsabäck-Krogshult-Ekenäs-Ydrilt-Måralt-Fågelsång-Pershult-Floalt-Killhult-Tureby-Hulebäck, en sträcka på 4,2 mil. Denna linje hade han "ärvt" av sin far Karl Voxmark som innehade den i 18 år.

Stigs mor Olga Voxmark och syster Birgit jobbade inne på postens kontor i byn. Det var vanligt på den tiden, posten var "betydelsefull" i samhället, att hela familjer jobbade inom postverket. "Postens kaka var liten men säker".

Att vara anställd i posten var också något som ingav respekt och Stig var som lantbrevbärare, klädd i en blå uniform, samma färg som flygvapnet, och med skjorta och slips. Han körde sin runda i alla slags väder.

Det var inte ofta under de åren som jag ställde in en tur, säger han, och berättar att det var ofta han var ute och skottade undan snön för att komma fram. Bönderna hade inte traktorer på den tiden, fortsätter han sin berättelse, utan de tillverkade egna plogar genom att sätta ihop två plankor till ett "V" som drogs av hästar. För att vägarna inte skulle driva

igen allt för fort, plogade de också upp åkern vid de värsta "drivhålen".

Stig körde bil från första början då han började sin tjänst år 1948 medan det var en del som körde motorcykel.

- Det var tur att jag fick köra bil för på den tiden var det mycket post och tidningar.

Posten körde nämligen ut tidningar också på den tiden och det fanns många sådan då. Bygden var också full av folk och på julen så svämmade nästan bilen över av alla julkort. Turerna gick även på lördagar och julafton samt juldagen sedan fick de hålla annandagen.

En julafton, berättar Stig, när han kom hem från sin tur så var halva Våxtorp mörklagd. De hade nämligen bara en transformator i byn och när alla skulle laga julmaten så räckte inte strömmen till alla. Utan när de första satt sig till bords och skulle äta var det ström nog för de andra att laga sin mat.

Posten delade inte bara ut post och tidningar på den tiden utan man utfärdade också radiolicenser och jaktkort.

Ofta samlades 7-8 hushåll vid någon vändplats och väntade på posten och Stig berättar om en liten "egen" gubbe som

hette Hjalmar som stod lite vid sidan om de andra och väntade. Han hade stort vitt, krulligt hår och skulle ha ett jaktkort. Jag kanske går ut en månskensnatt och "skuder" en hare, sa han, och när Stig skulle anteckna när han var född svarade han kortfattat: - 8, 8, alltså år 1888.

Stig bedyrar att det var många lyckliga år som han var i yrkesverksam tjänst och han trivdes som lantbrevbärare. Det lyser också igenom det stora förtroende som folk hade för honom ute på landsbygden. Men det förtroendet hade Stig förtjänat genom att vara vänlig mot folk.

Hovtång, ståltråd och "balaband" tillhörde verktygslådan i postbilen om jag behövde laga någon brevlåda eller så, säger han.

Han berättar också om en änkefru som hade fött 4 – 5 barn och levde på fattighjälp. Hon skämdes varje gång som hon tog emot utbetalningen. Stig försökte muntra upp henne och berättade att hon gjorde sitt till för att försörja sig. Hon tvättade åt folk, bland annat Gyllensvärds, och en vinter när hon låg nere vid ån och tvättade, frös hon fast.

Stig och hon hade lagt bort titlarna och sa "du" till varandra, något som den unge Stig tyckte kändes konstigt, men hon blev lite arg om han inte duade henne.

Första gången hon fick folkpension var hon mycket lättad för detta var något som hon förtjänat och inte allmosor. Därför

ville hon ge Stig en 50-lapp för att han varit så snäll mot henne och hon hotade med att bli ovän med honom om han inte tog emot den. När hon blev äldre och svagare så tutade Stig när han stannade utanför hennes hus så att hon inte skulle behöva stå ute på trappen och vänta.

En dag var hon ovanligt svag och när hon stod och tog emot utbetalningen sa hon:

Jag tror att jag svimmar.

Stig bar in henne och lade henne på sängen och såg att hon hade kräkts. Han ringde hennes barn och bad dem komma och sa att hon till och med kräkts blod.

Nej, nej, hördes hon från sängen, det är bara jag som druckit hallonsaft. Hon levde sedan tills hon blev 94 år.

Stig kände de flesta i bygden och kan berätta mycket om dem. Som ung var de ett gäng med killar som gick med i Godtemplarna för att de inte hade så mycket att göra i byn. Annars satt de på ett av de två kaféerna i by och drack läsk och åt bakelser.

Han gick i pension vid 60 års ålder, en förmån för lantbrevbärare. Stig hade strax innan drabbats av hjärtbesvär och gjort en "bypass-operation. Stig är nu vid 85 års ålder pigg och kry med ett gott humör och minne och anlitad som guide vid byavandringarna.

STIG VOXMARK

född i Våxtorp 1927-04-29

dog i Våxtorp 2016-12-28